

Er vedtægten om rådets udpegning overtrådt?

Notat af rådet

Kære venner af Sagen!

Vi er blevet spurgt, hvorfor tidl. rådsmedlem, Per Jan Neergaard-Henrichsen, har siddet i rådet ud over sin syv års udpegningsperiode, som fondsvedtægternes § 6, stk. 3, har fastsat. (Per Jan sad i rådet i perioden 29. marts 2008 til 1. april 2017).

Per Jan Neergaard-Henrichsens udtræden af rådet

Når Per Jan ikke udtrådte som rådsmedlem marts 2015, syv år efter hans tiltrædelse marts 2008, skyldes det dels manglende afklaring af, hvorvidt en såkaldt overgangsordning med forlængelse af rådets udpegningsperiode var holdbar, dels en aftale med Erhvervsstyrelsen om en standstill-periode i forbindelse med behandling af dispensationsansøgning.

Per Jan udtrådte således april 2017 på første rådsmøde efter afgørelsen af dispensationsspørgsmålet i overensstemmelse med rådets aftale med Erhvervsstyrelsen.

Vi vil i det følgende uddybe dette.

Rådets tiltrædelse i Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut

Vi valgte ved fusionen 1. januar 2014 af Idealfonden (IF) og Aktivitetsfonden (AF) i Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut (FMÅI), at rådsmedlemmerne, der hidtil havde siddet i IF, indtrådte i FMÅI (tidl. AF). Udover Willy Kuijper (som er indsat af Martinus på livstid som overgangsordning) havde ingen rådsmedlemmer siddet i AFs bestyrelse, hvorfor de altså tiltrådte som nye rådsmedlemmer i FMÅI.

Rådets tolkning af vedtægter

Vi kunne herefter tolke 2014-fundatsen på to måder:

1. Rådmedlemmernes anciennitet fra IF skulle følge med, når de overgik til rådsposterne i den nye fond, og de skulle udtræde senest syv år fra de oprindeligt tiltrådte IFs råd.
2. Rådsmedlemmerne skulle tiltræde som nye medlemmer i den nye fond uden anciennitet, og de skulle udtræde senest syv år fra de ny-tiltrådte FMÅIs råd.

Vi valgte tolkningsmodel nr. 2 særligt på grund af den ekstraordinære situation med både fondsfusion, retssag, tredjeparts klager til myndighederne samt offentlig kritik af MI og rådet. En situation der samlet set krævede en fortsat indsats af rådsmedlemmer med særligt kendskab til sagerne. Rådsmedlemmernes forlængelse af deres oprindelige udpegningsperiode kaldte vi en overgangsordning, dvs. en ordning, der ikke skulle danne præcedens.

Vi vurderede med MIs daværende advokat med speciale i fondsret, CPH LEX advokater, at denne overgangsordning ikke var i strid med fondslovgivningen, netop fordi rådsmedlemmerne fra IF blev nyudpeget som rådsmedlemmer i en fond, de ikke tidligere havde siddet i (på nær Willy). Sådanne

tiltag er desuden kutyme ifm. fusion. Overgangsordningen var beskrevet i rådets interne forretningsorden, der blev udarbejdet i samarbejde med MIs daværende advokat.

Vi overvejede desuden Martinus' ønske i sammenhængen. Naturligvis skal man respektere de vedtægter, Martinus vedtog, men da han også besluttede, at nogle vedtægter skulle kunne ændres, herunder § 6, stk. 3, vedr. udpegningsperioden, forholdt vi os til denne bestemmelse (§ 11, stk. 1), ligesom vi har forholdt os til, hvad Martinus i øvrigt har udtrykt om MIs struktur.

På den ene side ønskede Martinus ikke, at nye rådsmedlemmer skulle *kunne få særlig indflydelse ved at sidde gentagne gange eller sidde meget længe i rådet* (kommentar til 1982-lovenes § 5, stk. 2).

På den anden side ønskede Martinus, at MI skulle kunne tilpasse sig omstændighederne, fx ændre reglerne for, hvor mange medlemmer der skal være i rådet, eller om det skal være lønnet eller ulønnet: *Sådanne ting må kunne ændres. For livet er jo ikke stadig det samme.* (Martinus på bestyrelsesmøde 22.01.1974) At ændre udpegningsperioden må siges at svare til at ændre regler om aflønning eller medlemsantal.

Vi kom derfor frem til, at en overgangsordning hverken stred mod lovgivning, vedtægter eller Martinus' ønsker.

Ansøgning om vedtægtsændring

Selvom vi mente det tilstrækkeligt at beskrive overgangsordningen i vores forretningsorden, valgte vi alligevel i forbindelse med MIs advokatskrift til Kromann Reumert at søge om en decideret vedtægtsændring, da det jo ikke fremgik af vedtægternes § 6, hvorvidt syv års-perioden alene gjaldt for "helt nye" rådsmedlemmer, eller om det også gjaldt for de tidligere rådsmedlemmer i IF, der indtrådte i forbindelse med fusionen.

Rådet søgte således Erhvervsstyrelsen om en vedtægtsændring 16. juni 2016. (Dvs. efter oprindelig udtræden for Per Jan Neergaard-Henrichsen (tiltrådt marts 2008), men *inden* oprindelig udtræden for det resterende IF-råd. Det nuværende råd er tiltrådt som følger:

- Willem Johannes Kuijper (den selvejende institution Martinus Åndsvidenskabelige Institut 1980, IF januar 1996 og indvalgt i rådet på livstid af Martinus)
- Trine Lisbeth Möller (august 2009)
- Jacob Kølle Christensen (december 2009)
- Peter Kim Bendtsen (september 2011)
- Mary McGovern (oktober 2013)

Erhvervsstyrelsen meddelte imidlertid 12. januar 2017, at de anså situationen for uegnet til en vedtægtsændring. De vurderede tillige, at rådsmedlemmerne fortsat var bundet af Idealfondens 7-årige udpegningsperiode, da en sådan også fandtes i AF, og desuden at der iflg. Styrelsens tolkning ved fusionen var indtrådt "universalsuccession" (dvs. at rådsmedlemmerne indtrådte i bestyrelsesposter, som andre havde haft i AF).

Erhvervsstyrelsen afslog derfor rådets ansøgning om en decideret vedtægtsændring.

Ansøgning om og tilkendelse af dispensation

Erhvervsstyrelsen opfordrede dog samtidig rådet til at søge dispensation fra udpegningsperioden. Rådet valgte herefter at søge begrænset dispensation for to medlemmer, Trine Möller og Jacob Kølle Christensen, og fik denne 7. februar 2017, hvorefter Per Jans Neergaard-Henrichsen udtræden skulle effektueres.

Jacob skal således udtræde af rådet senest ved udgangen af 2019 og Trine senest ved udgangen af 2021. Hvis retssagen bliver endeligt afsluttet ved dansk ret inden, skal de udtræde i umiddelbar forlængelse heraf.

Mary McGovern tiltrådte som rådsmedlem ved Per Jans udtræden.

Rådet for Martinus Institut

April 2018

Supplerende læsning

I nedenstående links findes uddybende materiale:

1. [Erhvervsstyrelsens afgørelse](#) vedr. rådets ansøgning om ændringen af vedtægternes § 6.
2. [Erhvervsstyrelsens afgørelse](#) vedr. rådets ansøgning om dispensation for vedtægternes § 6.
3. [Dispensation fra rådets 7-årige udpegningsperiode](#)
4. [Martinus Instituts fondsfusion](#), notat af rådet.
5. [Kritik må være kærlig](#), notat af rådet, se særligt slutnoten.
6. [Svar til Jes Arbov af 21. december 2017](#), se særligt stk. 4 og 6.
7. [Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut fundats 2014](#)